

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Na Koroškem se dani ...

V Celovcu 26. marca.

Velikanska je bila udeležba na zadnjem zborovanju političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence v Celovcu, kakor se nikdar. Velika dvorana restavracije „Buchwald“, ki bi morala biti že davno slovenski „Narodni dom“, je bila napolnena polna vključ slabemu vremenu. Od vseh strani slovenskega Korotana so prišli zastopniki k skupnemu navdušenju in protestu zoper najnovejšo krivico, s katero hoče udariti avstrijska vlada koroške Slovence. Ta veliki obisk je pač pripisovati zadnji akciji zoper volilno reformo, ki je vzdrnila koroške Slovence iz letargije, in ako ti protestni shodi niso imeli drugega kakor ta moralni uspeh, jih je pozdravljati in proslaviti.

A to zborovanje je bilo znamenito tudi v drugem oziru. Česar nikdo ni pričakoval, se je zgodilo: nečuden napad na urednika celovškega „Mira“; ta nelep dogodek je skalil čisti studenec novega navdušenja, ki je zavladalo ta dan med zborovalci.

Splošno se je opazalo, da je „Mir“ v zadnjem času, odkar ima v uredništvu novo moč, boljši kot kdaj prej, da bi bilo želeti še marsikaj, zlasti pa, da opusti tisto neslano podjarjanje verskega, katoliškega stališča, ki na Koroškem po premnogih, tudi slovenskih krajih nima pravih tal, ter da spravi v ospredje narodnostni moment, narodnostno idejo, v kateri edini leži spas koroških Slovencev.

Toda vključ temu, da je celovški „Mir“ tudi v zadnjem času tak, da je lahko z njim zadovoljna vsaka še tako plesnjava ljubljanska tercialka — in te so najhujše — sta se znašla dva hiperkatoliška moža duhovnika, dvojce priznanih puhlih glav, ki sta napadla na neverjeten način na tem imenitnem shodu urednika „Mira“, češ, da zanemarija versko stališče, da črta iz dopisov le prehude izbruhe katoliške gorečnosti — skratka,

da je „Mir“ preveč „liberalen“, da „Mir“ ni več katoliški list!

Prvi je bil neki rimski dohtar Arneje, ki se v svojem življenju ni spisal nič za „Mir“ in storil kaj za spodbujanje koroških Slovencev, drugi pa njegov vredni kolega župnik Poljanec, ki je plačan za to, da razširja na škodo „Mira“ štajersko cunjico „Naš dom“ po Koroškem.

No, hvala Bogu, da je pokazal večerajšnji zbor, da ta dva eksaltirana fanatika, najbrže nahujskana od gotove strani,*) nimata nobenih pripadnikov. Skoro vsi brez izjeme — in to so bili njuni duhovniški kolegi — so obsojali ta brezaktalni napad na urednika „Mira“ ter stali na strani zaslužnega g. urednika Ekarja, ki jima je dobro povedal, da naj moža preje kaj storita za slovensko narodnost, potem pa naj se široko-ustita ...

Pa kakor je bil napad na gosp. Ekarja grd in neosnovan, tako je imel na drugi strani tudi svojo solnčnato stran. Pokazalo se je, da za tako pogubonosno strujo, ki je zastopala Arneje in Poljanec, na Koroškem ni tal; vsaj je temu dokaz splošna obsodba tega žalostnega nastopa omenjene dvojice.

Zato je napravil tem globokejši vtisk fulminanten govor gospoda dr. Brejca, kar se tiče povzdige narodnostne ideje in slikanja velikanskih krivic, ki se gode koroškim Slovincem.

Navdušeno je bila sprejeta od že znanega vrlega g. Dobrovca predlagane nezaupnica koroškemu deželnemu predsedniku, ki ni varoval v kritičnem trenutku pravice koroških Slovencev ne pripoznavajoč enakopravnosti obeh narodov, ki prebivata v koroški deželi.

Govoril je tudi gospod poslanec Grafenauer in izzval veliko navdušenje za narodno stvar, ki je prevzelo z elementarno silo srca vseh zborovalcev ter v kali udušilo poguben in nevaren poskus zanetiti prepir med koroškimi Slovinci, med katerimi za take elemente, kakor sta Arneje in Poljanec, ni prostora.

*) Od „Slovenčevcev“? Op. ured.

Morda je prava sreča, da se je izrekla v pravem času odkrita beseda in da se je razjasnil položaj, in z veseljem lahko konstatiramo, da se tudi „na Koroškem dela dan, na Koroškem žari“ ...

Volilna reforma.

Dunaj, 26. marca. Na občnem zboru kluba avstrijskih industrijcev se je razvila živahna debata o volilni reformi. In čudno, razen enega so se vsi govorniki izrekli za volilno reformo. Tako je navsotoval generalni svetnik Süß, naj Nemci ne delajo volilni reformi ovir, zakaj prihodnja volilna reforma bi bila za Nemce gotovo še slabša, tudi bi se akcija soc. demokratov potem naperila izključno proti Nemcem. Dr. Friess je rekel, da bi Nemci z oviranjem volilne reforme šli le za druge ljudi po kostanj. Član bruske trgovinske zbornice Briess je zahteval, naj se zastopniki trgovinskih zbornic pokličejo v gosposko zbornico v nadomestilo, ker zgubijo po novi volilni reformi zastopstvo v poslanski zbornici. Tudi vsi ostali govorniki so se izjavljali za volilno reformo zgolj z nacionalnega stališča.

Line, 26. marca. Svobomiselni Nemci iz cela Gornje Avstrijske so imeli danes velik shod, na katerem je govorilo tudi več poslancev. Sprejela se je resolucija, v kateri priznavajo potrebo volilne reforme, a zahtevajo za Nemce sprejemljivo razdelitev volilnih okrajev, reformo gosposke zbornice, varstvo volilne svobode in junktim z izločitvijo Gališke.

Posebno stališče za Galičijo.

Dunaj, 26. marca. Vsenemci bodo s svojim nujnim predlogom glede posebnega stališča za Galičijo spojili junktim o volilni reformi. Predlagali bodo namreč, naj z zakonom o Galičiji stopi obenem v veljavo zakon, s katerim se spremeni temeljni zakon o državnem zastopstvu in zakon o državnozbornem volilnem redu. Ako se tedaj nujni

predlog odkloni, predlagali bodo Vsenemci, naj se izroči odseku za volilno reformo. Nujne predloge vložijo v tej zadevi svobodni Vsenemci in Schönererjanci. Razpravljalo pa se bo v zbornici obenem o obeh predlogih. Parlamentarna komisija poljskega kluba se brezdvomno izreče za nujnost in za meritorno razpravo o predlogu.

Poslanec dr. Kramar o slovanski bodočnosti v Avstriji.

Praga, 26. marca. Z ozirom na vladno volilno reformo, ki zlomi vse-mogočno nemško večino v avstrijskem parlamentu, je izdal posl. dr. Kramar brošuro, ki je zbudila v nemškem taboru veliko vznemirjenje. Brošura se bavi pravzaprav le z bodočnostjo češke politike in dežel pod krono sv. Vavčava, a Nemce je najhujše zbudila dr. Kramarjeva izjava, da ne bo nobena češka stranka zapustila Slovencev. Z ozirom na to izjavo piše posl. dr. Pergelt v „N. W. T.“: Čas bi že bil, da si Nemci v alpskih deželah predložijo, kake posledice bi moralo imeti to češko varstvo nad Slovenci, ako se uresničijo njihovi politični in narodni načrti v Avstriji. Taka država v državi, kakor si jo misli dr. Kramar, bi bila močna zagovodja proti Nemčiji, največjega političnega in gospodarskega pomena, ker so ti deli države najbolj obljubljeni ter vsled svoje duševne kulture in zelo razvitega gospodarstva naravnost odločujoč faktor v državi. (Lepo priznanje za Slo-vane!)

Absolutizem na Ogrskem.

Budimpešta, 26. marca. S pomočjo vladnih oblastij se širi po celi deželi nova stranka ogrskih trgovcev in industrijcev, ki ima namen obnoviti parlamentarni red ter uvesti splošno volilno pravico. V ta namen se snujejo tudi ženske zveze.

Dunaj, 26. marca. Današnji ministrski svet skupnih ministrov je

presenetil politično javnost na Ogrskem. Govori se, da je cesar sklical ogrske ministre k sebi, ker so nesložni med seboj glede razpisa novih volitev. Proti razpisu volitev, dokler se ne naredi po celi deželi red, so razum barona Fejervarya tudi vsi ministri, razum ministra notranjih zadev Kristoffyja in justičnega ministra Lanyija.

Šopronj, 26. marca. Občni zbor velike županije je odvezal komitatne uradnike dolžnosti pasivne resistance. — V Kapošvaru pa je kraljevi komisar brzojavno prepovedal komitatni zbor. Komitatno hišo so zasedli orožniki.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 26. marca. Volitve volilnih mož za državno duma so vrše po celi državi, tudi na Poljskem, povsem mirno. — Grof Vitte ostane na svojem mestu do sklicanja dume, potem pa izroči svoje posle Durnovu.

Odesa, 26. marca. V Katlakulu pri Rigi so oboroženi možje napadli občinsko hišo ter zažgali vse spise in carjeve slike.

Maroška konferenca.

Madrid, 26. marca. Med zborovalci v Algecirasu je nastala zopet velika napetost. Ker se je izkazalo, da avstro-ogrski delegat grof Welsersheimb očitno posreduje v prilog Nemčiji, so Francija, Španija in Anglija sklenile tajni dogovor zoper nemško-avstrijske načrte.

Obrtni vestnik.

Vladna predloga o izpremembi obstoječega obrtnega reda navzlic ponovnim prošnjam trgovstva ni upoštevala trgovskih potreb in ni imela oziroma na trgovske želje. Leta in leta so se v pravem pomenu besede pehali trgovci za to, da se po zakonu uvede za trgovinske obrte sposobnostni dokaz. Stavili so to zahtevo s tem večjo pravico, ker je trgovina postala prosto torišče vsem onim ljudem, ki si na drug način niso mogli služiti kruha. Prodiranje v trgovino od strani neukih elementov je tembolj naraščalo, čim strožje so se izvajali predpisi obrtnega reda, ki govorijo o sposobnostnem dokazu v obrti. Čim strožje zahteve so se stavile po prstih splazil po stopnicah. Prišedši v vežo, je napel revolver in ga držal v roki v žepu. Počasi je stopil na ulico in jako počasi krenil proti mestu. Detektiv je hodil na nasprotni strani hiše gor in dol in se ni dosti zanimal za Sancina. Brez dvoma je čakal, kdaj da pridejo banditje domov in ni slutil, da so doma ter da bi znali v različnih maskah srečno uteči iz hiše.

Sključeno, kakor bi bil od težkega dela vse utrujen, je korakal Sancin doli po ulici do Lesnega trga. Šele tam se je ustavil in se ozrl. V bližini ni bilo sumljivega bitja.

„Rešen sem,“ so šepetale njegove ustne. „Sancinov je v Trstu toliko, da se bom lahko skril.“

S hitrimi koraki jo je mahnil po Korzu in zavil v ulico Riborgo, kjer je pri nekem znanem Židu prodal dragocenosti, ki jih je bil Lavri odnesel.

„Sedaj sem preskrbljen vsaj za tri tedne,“ je mrmral, ko je odhajal od Žida, „sedaj imam časa dovolj, da se maščujem.“ (Dalje prih.)

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda. (Dalje.)

Po večerji je začel Sancin iznova begati po sobi. Še vedno je bil prepričan, da se Lavra vrne, da se je le zamudila ali slučajno ali iz lahkomiselnosti.

Molk je prekinil eden tovarišev rekši naenkrat:

„Najbolje bi bilo, da tiho izginemo.“

Sancin se je razjezil in je kričaje dopovedoval svojima prijateljema, da ni prav nobenega vzroka, da bi izginjali.

„Lavra pride gotovo. Prepričan sem, da jo je dobila kaka znanca in jo kdo ve kam speljala. Morda je zapravila denar in jo je sedaj strah, priti s praznimi rokami domov. Pride pa gotovo. Lahko mi verjameta, da sem jo za vselej ukrotil.“

Prijatelja sicer nista ugovarjala, ali verjeti Sancinu nista mogla več.

„Že nekaj dni sem se mi je zdelo, da se nekaj neprijetnega zgodi,“ je čez nekaj časa zopet začel eden prijatelj. „Lavra je bila taka, da je ni bilo več spoznati. Vsak čas sem si mislil: ta ženska se na nekaj pripravlja. Ali se usmrti, ali pa nas naznani policiji.“

„Naj poskusi,“ je žugaje s pestjo siknil Sancin in pokazal svoje volje zobe.

„Veš, Sancin, malo preveč trdi si bil z njo in jaz sem zdaj prepričan, da je Lavra iskala pomoči pri policiji.“

Sancin ni hotel verjeti. Odkimal je energično z glavo.

„Lavra ve, kaj jo čaka, če to stori,“ je dejal „in zato ne verjamem, da bi se upala kaj takega storiti.“

Nastal je zopet molk. Čez nekaj časa je vstal eden banditov in dejal:

„Denarja nimamo nič ... pijače nič ... niti tobaka ... Počakajta malo, da grem pogledat, če dobim kje kaj na upanje.“

Ne čakaje odgovora, je mož vzel svoj klobuk in je odšel. Ko je vrata za seboj zaprl, se je Sancin hripavo zasmel:

„Boš videl — tega danes ne bo več nazaj. Strah ga je in zato je zbežal.“

„Menda bo res tako, je menil ostali bandit čez nekaj trenutkov in dostavil: „Morda bi bilo dobro, če bi tudi midva mislila na svojo varnost.“

Sancin ni odgovoril. Tudi njemu se je začelo dozdevati, da bi bilo najbolje, če bi se ravnal po tem nasvetu. Predno je pa še prišel do kakega sklepa, se je povrnil odišli tovariš. Planil je naglo in ves zbežan v sobo — v rokah je držal nož.

„Izdani smo,“ je dihlil ves zasoplen. „Pred hišo stoji detektiv. Spoznal sem ga na prvi pogled. Splazil sem se ob zidu temne veže do njega in slišal, ko je izpraševal dekle starega Žida, kdaj da prihajamo domov. Rekla mu je, da navadno pozno ponoči. Torej je še čas, da pobegnemo.“

Koj po prvih besedah tega člo-

veka je Sancin privil luč, da bi se s ceste ne razločilo, je li soba razsvetljena ali ne.

„Mir,“ je ukazal. „Postopati moramo previdno in preudarno.“

Stopil je k omari, odklenil in odprl predal.

„Tu so različni mehki klobuki, ponarejene brade in obleke. Če hočemo srečno priti iz hiše, se moramo tako maskirati, da nas detektiv ne bo spoznal.“

Molče sta tovariša ubogala. V nekaj trenutkih so bili vsi trije oblečeni kot delavci z različnimi bradami in so se oborožili z noži.

„Zdaj idita najprej vidva,“ je dalje ukazal Sancin. „Eden naj gre za drugim — eden pojde na desno, drugi na levo.“

„In kje se dobimo?“

„Ob 10. uri v ulici za kavarno Flora.“

Ko je bil Sancin sam, je preiskal še enkrat vse omare. Našel je dva zlata prstana, žensko uro in verižico in še več drugih malih dragocenosti. Pospravil je vse v žep in se potem

osebam, ki se hotele samostojno izvrševati rokodelstvo, čim uspešnejša je bila obramba obrtnega stanu po sposobnostnem dokazu, tem številnejše so silili k trgovini ljudje brez vsake strokovne in redno tudi brez vsake splošne izobrazbe. Mnogo dobrih poznavalcev trgovskih razmer in vnetih zagovornikov trgovskega stanu je naravnost izjavilo brez vsakega pridržka, da trgovci zahtevajo za trgovino sposobnosti dokaz v prvi vrsti zategadelj, ker se je uvedel sposobnostni dokaz za obrtne in ker vedno narašča število onih obrtov, za katere je treba izkazati se s svojo strokovno sposobnostjo. Zahteva trgovcev po sposobnostnem dokazu se ne bi bila nikdar stavila s tolikim poudarkom in bi nikdar ne bili trgovci postali tako edini glede tega postulata, ako ne bi bili do duše prepričani, da ni obstanka trgovini, ako je pristop k trgovini omogočen vsakomur, dočim se je obrtnemu stanu dalo s sposobnostnim dokazom važno in dragoceno obrambno sredstvo proti naraščanju strokovno neizobraženih elementov. Če je pot v obrt zaprta vsem nestrokovnjakom, pot v trgovino pa prosta in odprta, je popolnoma naravno, da mora v takih razmerah postati trgovina nekako zavetišče pisani družbi, azil raznim drugod ponesrečenim ljudem. Čin samoobrambe je zategadelj, če naše trgovstvo zahteva v svojem interesu, da strokovno nezmožnim naj bo dovoljen vstop v trgovino. Ta zahteva je seveda tudi v interesu trgovskega naraščaja, trgovskih sotrudnikov. Do trgovske samostojnosti ima po vsem pravico trgovski naraščaj. Trgovski stan bi se moral v prvi vrsti rekrutirati iz svojega naraščaja, kakor to vidimo v drugih stanovih. Stan trgovskih sotrudnikov kot takih bi moral biti le prehodni položaj, čas pripravljanja in zbiranja izkušenj za poznejšo osamosvojitve. Prav trgovskemu naraščaju pa je v posebno škodo, ako je pristop k trgovini mogoč vsakomur, ker jim pripravljane trgovine z neukimi osebami jemlje upanje, da se postavijo ob svojem času na lastne noge.

Malone soglasna želja trgovstva ni našla milosti v vladni predlogi o prenehanju obrtnega reda. Vlada ni imela srca za trgovske potrebe. Vztrajala je na stališču borzijancev in mogočnih veletržcev, katerim je deveta briga blagostanje srednjega stanu. No, obrtni odsek državnega zbora se je postavil na drugo stališče. Dasi se je moral postaviti odločno v opreko z vlado, je upošteval potrebe detaljnih trgovcev. Zahteva trgovcev po uvedbi sposobnostnega dokaza v trgovini so našle prijateljev v obrtnem odseku državnega zbora. Po dolgih debatah, po razsežnih obravnavah in pogajanjih z vlado, ki je naposled morala odnehati, je obrtni odsek sprejel v svoje sklepe glede obrtne predloge tudi sposobnostni dokaz za trgovinske obrte. Po sklepih obrtnega odseka je osebam, ki hočejo samostojno pričeti detaljno trgovino, takozvano trgovino z mešanim blagom, kakor tudi za izvrševanje špecerijske, kolonijalne in trgovine z materialnim blagom, donesti sposobnostni dokaz. Sposobnostni dokaz je enoten, in ne za vsako stroko poseben kakor pri obrtih. Z ozirom na povsem druge razmere v trgovini kakor v obrtih je to popolnoma pravilno. Dokaz usposobljenosti za trgovinske obrte je donesti z izpričevalom o prebiti učni dobi v trgovini ter z izpričevalom o saj dvestletni dobi kot trgovski pomočnik. Vsekakor pa se mora izpričati z izpričevali saj petletno službovanje v trgovini. Namesto izpričevala o učni dobi, izpolnjeni v trgovini in izpričevala o serviranju v kaki trgovini mora se donesti sposobnostni dokaz tudi z izpričevalom, da je oseba, ki zgleda trgovinski obrt, prebila svojo dvestletno dobo kot praktikant v kakem tovarniškem kontorju in posebej službovala v kaki pisarni saj toliko časa, da znaša doba skupnega službovanja saj pet let. V poštev pride nadalje absolviranje trgovskih šol. Absolventje trgovskih šol morejo pričeti samostojno trgovati, ako se izkažejo, da so po dovršenih študijah saj eno leto praktično opravljali trgovske posle. Podrobne določbe v tem pogledu so pridržane trgovinskemu ministrtvu, ki sporazumno s trgovinskimi in obrtniškimi zbornicami izda seznam upoštevni trgovskih šol. Na ta način je poskrbljeno, da se v trgovskih šolah pridobljena teoretična strokovna izobrazba v praksi izpopolni in ustvari. Sklepi obrtnega odseka glede sposobnostnega dokaza za trgovinske obrte se končno tičejo tudi javnih trgovskih in komanditnih družb. Glede teh je slično kakor pri izvrševanju katerega obrtnega podjetja, ki je vezano na dokaz sposobnosti, določeno, da se mora polovica javnih družabnikov, odnosno onih družabnikov, ki so upravičeni družbo zastopati, izkazati s predpisanim dokazom sposobnosti. Olajšava v tem oziru je umestna, da se omogoči asocijacija strokovno zmožnih oseb z osebami, ki imajo zadosten kapital. Tako je torej našel

obrotni odsek dokaj srečen izhod ob reševanju tega kompliciranega vprašanja, ki je za trgovstvo življenske važnosti. Praksa mora seveda edino zanesljivo pokazati, ako predlagane določbe ustrezajo vsestransko trgovskim potrebam. Ponavljamo, da so to sklepi obrtnega odseka. Predno pride do zakona, je obrtni predlogi še sojena dolga pot, na kateri bo izpostavljena mnogim nevarnim napadom od strani nasprotnikov obrambe trgovskega in obrtnega stanu. Vendar pa je upati, da predlogi obrtnega odseka saj v svojem bistvu zadobe moč zakona. Želeti pa bi bilo iskreno, da državni zbor vzame v razpravo obrtno predlogo takoj, ko konča debato o volilni reformi. Vsako odlašanje je nevarno. Skrb državnih poslancev, ki jim je pri srcu blagostanje trgovskega in obrtnega stanu, bi morala biti, da se odločno zavamejo za naglo rešitev obrtne predloge. Skrbno in marljivo delo obrtnega odseka ne sme biti zastoj, nade in upanje trgovcev in obrtnikov ne smejo zopet splavati po vodi.

Carina za testenine, to so makaroni, rezanci in drugi enakovrstni nepečeni izdelki iz moke, ki je doslej znašala kakor carina od moke za sto kilogramov 8-93 kron, je določena po novi carinski tarifi, ki je v veljavi od 1. marca dalje, odnosno po trgovinskih pogodbah, na 15 kron od vsakih 100 kg. Ta povisek carine od testenin za okroglo 6 kron pri 100 kg je za nas važen. V korist pride naši še mladi industriji o testeninah, ki ima v laških izdelkih hudo konkurenco.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. marca.

— **Lepa je ta!** Gibanje koroških Slovencev so Nemci sprva gledali s prezirljivim posmehljajem in si niso delali iz tega prav nobenih težkih in. Stvar pa postaja vedno bolj resna in obsežnejša ter je začela iti Nemcem po grivi. Najbolj jih boli, da se Slovenci s Kranjskega brigamo za svoje koroške brate in „Freie Stimmen“ nam to odločno prepovedujejo, češ, da bodo že oni poskrbeli, da se razdelitev volilnih okrožij tako izvrši, kot se mora. Lepa je ta! Za peščico kranjskih Nemcev, raztresenih po vseh koncih, se peha vesoljno nemštvo v Avstriji, dasi nimajo kranjski Nemci prav nobene pravice do katerega mandata. Slovenci na Koroškem živijo kompaktno in jih okoli 100.000 dobi le en mandat po pravičnosti avstrijske vlade, mi bi se pa ne smeli potegniti zanje? Premalo nas poznate, gospoda nemška! Koroških svojih bratov ne damo narodno ubiti, o čemur vas bo lahko prepričala bližnja prihodnost!

— **Kje je denar, g. Brenceta?** V Preski je leta 1899. umrla neka Marija Peterman, ki je zapustila domači župni cerkvi 2438 K. Ta denar je dobil v roke župnik Janez Brenceta. Za kaj se je ta denar porabil, oziroma kje se je naložil, se ne da poizvedeti, ker župnik Brenceta o tej stvari dosledno molči in ne pove ničesar niti cerkvenim ključarjem. To je dalo povod Janezu Kavčiču, posestniku v Medvodah, ki je sorodnik imenovane Marije Peterman, da se je obrnil na deželno vlado s prošnjo, naj dožene, kam je izginilo 2438 K, ki jih je M. Peterman zapustila preški cerkvi, ter zahteval, da se ta vsota pupilarno varno naloži. To prošnjo je Kavčič vložil na deželno vlado 23. avgusta l. t., ker ni dobil nobenega odgovora, je rešitev urgiral z novo vlogo, ki jo je deželnemu predsedstvu predložil 14. januarja 1906. Tudi na to vlogo še Kavčič doslej ni dobil nobenega odgovora. Čemu molči deželna vlada, ali hoče s svojim molkom ščititi župnika Brenceta? V javnem interesu zahtevamo, da deželna vlada prisili Brenceta, da pojasni, kje je denar, ki ga je sporočila M. Peterman preški cerkvi! Naj pove, zakaj je porabil ta denar, ako ga pa ni porabil, naj ga naloži, kakor to zahteva zakon!

— **Imenovanje.** Orožniški stražmešter v Mengšu g. Ivan Rozman je imenovan sodnim kancelistom za Velike Lašče.

— **Poštna vest.** Poštna upraviteljica Emilija Drdlik v Loki pri Žusemu je postala poštarica v Gomilici.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se poroča: Danes se poje predzadnjič krasna italijanska opera „Toska“ V petek se ž njo

sezona zaključiti 1. aprila pa ima dramsko oboje svoji benefični predstavi.

— **Občni zbor „Dramatičnega društva“** se vrši letos v torek, dne 17. aprila zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“ z običajni dnevnim redom. Eventualne predloge je poslati odboru tekem 14 dni pred obč. zborom.

— **„Slovenski tehnik“.** „Klub slovenskih tehnikov v Pragi“ je ustanovil list „Slovenski Tehnik“, ki bo izhajal kot redna mesečna priloga „Slovenskega Naroda“, tako da ga bodo dobivali odjemalci „Slovenskega Naroda“ brezplačno. Urednik „Slovenskega Tehnika“ je profesor češke tehnike v Pragi, g. I. V. Hráský. Prva številka prida, da smo s tem listom dobili znamenito strokovno glasilo, ki bo slovenskemu občinstvu v veliko korist.

— **Enketa v zadevi slovenskih učnih knjig za srednje šole.** (Konec.) O šolskih knjigah za slovenski pouk poroča ravnatelj Požar. V ta namen v prvi enketi voljeni odsek (dr. Ilešič, dr. Požar, Wester) se je zedinil v sledečem: 1. Sedanja slovnica Janežič-Sketova je dobra učna knjiga, samo v marsičem jo bo treba premeniti in popolniti. Dr. Sket se naprosi, da skuša v svoji slovnici premostiti težavni prehod iz ljudske šole v srednjo na ta način, da prilagodi svojo knjigo po Schreiner-Bezjakovi vadnici (Kernova teorija). Del o sintaksi se mora bistveno predelati, odstavki o rabi sklonov in predlogov se morajo uprostiti; razširi naj se poglavje o prstonarodni etimologiji, o tujkah in izposojenkah itd. — 2. Potreba je povsem novih čitank, ki bi odgovarjale sedanjemu stanju slovenske proze in poezije. V dosedanjih čitankah je mnogo zastarelega in za šolo neuporabnega; v novih čitankah se bo oziralo na najnovejšo pridobitve na vseh poljih znanstva in vzela snov berilom tudi iz moderne slovenske beletristike; posebno pozornost bi posvetili slikam iz narave, potopisom, živopisom imenitnih mož i. sl. Za načelo se sprejme, da se priredi za vsak razred posebna čitanka, in sicer najprej za štiri višje razrede, pozneje, ko odobri ministrtvo že pred letom dni predloženi memorandum o prenosni slovenskega pouka na srednjih šolah, tudi za višje razrede. To delo prevzame dr. Šlebinger in Josip Wester. — 3. Za pouk v slovensčini so potrebne šolske izdaje naših pesnikov, slične nemškim izdajam v Freytagovi založbi. V načrt so se sprejeli sledeči naši slovstveniki: Prešeren, Levstik, Valjavec, S. Jenko, Stritar, Gregorčič, Aškerc. Dr. Požar bo stopil v dogovor z založniki, oziroma se živečimi teh pesnikov radi takih šolskih izdaj. Prof. Ilešič se izjavi, da je pripravljen poskrbeti za slovensko čtivo tudi iz drugih slovanskih slovstev, posebno iz hrvaščine, prof. Wester pa prirediti kako Shakespearovo dramo (Hamlet, Julij Cezar, Kralj Lear) v slovenskem prevodu za šole, da bi imeli tudi v slovenskem pouku učenci priliko seznaniti se s kakim velikim dramatičnim delom. A ker ni primerne domače drame, bi kazalo edino Shakespeara prirediti za ta namen. — Zemljepis in zgodovina. Knjiga, ki je že pošla in se sedaj najobčutnejše pogoša, je domovinoznanstvo za 4. gimnazijski razred. Učenci si morajo pomagati z nemškimi knjigami, ker Jesenkovega domovinoznanstva že davno ni več dobiti v knjigotržtvu; sicer je pa knjiga sama tudi tako zastarela, da ni več uporabna. V veselo zadoščenje vseh šolnikov izjavi prof. Orožen, da je že dogotovil novo knjigo, ki izide že tekem tega leta, tako da se bo jeseni že lahko uvedla. Poudarjalo se je že na prvi enketi, da je Vrhovčev zemljepis za 1. gimnazijski razred tudi potreben prejem in dr. Kropivnik je prevzel delo, da spiše novo zemljepisno knjigo za ta razred. Za 2. in 3. razred imamo za sedaj primerno knjigo. Preden pa poide ta knjiga, sestavi novo prof. Pajk. Pri zgodovinskem pouku služijo Mayer-Kaspretove knjige, ki so se dobro obnesle. Če bi bilo treba novih izdaj, so jih pripravili spisati profesorji dr. Orel, Pajk in dr. Potočnik. A kako bo z zgodovinskim poukom v višjih razredih? Prof. dr. Zmavc je že na prvem shodu z vsoto odločnosti zagovarjal zahtevo, da se poučuj zgodovina tudi v višjih razredih v materinskem jeziku. Saj prav pri tem predmetu ima učenec največ prilike seznaniti se s političnim in kulturnim pokretom vseh narodov, tu se mu nudi pogled v razvoj človeštva, tu naj se uči poznati zgodovino svojega naroda, svoje ožje in širše domovine. In če naj obvelja pedagoško načelo, da se je vsega treba učiti v materinščini, je treba to zahtevati predvsem v zgodovinskem pouku. Zdaj pa se na naših zavodih zgodovina v višjih razredih ne le samo poučuje v nemškem jeziku, ampak kar je še večja hiba, poučujejo ta predmet večidel tudi nemški učitelji, slovenske nevede in slovanski razmer

ne poznavajoči. Zato je dolžnost merodajnih faktorjev, da vse sile zastavijo v to, da izposlujejo od ministrstva dovoljenje za slovenski pouk v zgodovini. Tudi dr. Lončar je poudarjal potrebnost te preuredbe, tembolj, ker se nemške knjige vse premalo ozirajo na slovansko in domačo zgodovino. Zgodovinske knjige za višje razrede je pripravljen spisati dr. Lončar za stari vek, za srednji vek se naprosi prof. Kos v Gorici, za novi vek se bo pisec še prijavil. Domovinoznanstvo za 8. razred bi spisala profesorja Orožen in dr. Zmavc. — O knjigah za matematiko in fiziko je poročal ravnatelj Senekovič. Za nižje razrede gimnazije je sedaj poskrbljeno; tudi za višje razrede gimnazije spiše prof. Matek aritmetiko in geometrijo. Lavtarjevo geometrijo za učiteljska bo treba predelati in prof. Lavtar sam je pripravljen oskrbeti novo izdajo. Senekovičeva Fizika je uvedena po vseh zavodih, kjer se ta predmet poučuje v slovensčini, dasi je ta knjiga namenjena le za nižje razrede gimnazije. Za višje razrede gimnazije, oziroma realke je pripravljen ravnatelj Senekovič, da poskrbi primerno izdajo. Kemijo za učiteljska spiše ravnatelj Črnivec. — Za pouk v naravoslovju imamo za nižje razrede potrebnih knjig, vendar je želiti novih izdaj. Tako je n. pr. Erjavčeva Živalstvo že precej zastarela knjiga, tudi je v knjigarstvu že razprodana. Nova metoda naravoslovskega pouka pa zahteva, da se ta predmet poučuje s posebnim ozirom na biologijo. V tem zmislu je sestavil novo knjigo živalstvo za nižje razrede prof. Machera; za višje razrede spiše slovensko zoologijo prof. Sinkovič. Biologično načelo naj služi tudi pri pouku botanike. Za to imamo dobro učno knjigo Paulinovo, ki je namenjena seveda le nižjim razredom, za višje spiše pa prof. Macher novo botaniko. Mineralogijo in geologijo za realke spiše ravnatelj Benk v Idriji, mineralogijo za višje gimnazije pa dr. Poljanec v Mariboru; za geologijo bi se naprosil prof. Seidl v Gorici. Somatologijo sestavi zdravnik dr. Homan v Radečah. — Končno bo treba v doglednem času učnih knjig tudi za pedagogiko in modroslovno propedevtiko. Tako pedagogiko za učiteljska bi spisala dr. Ilešič in dr. Kušar; za logiko in psihologijo bi se pridobili strokovnjaki, ki se pečajo s poukom v teh predmetih: profesor Suhač v Celju, dr. Svetina in ravnatelj Črnivec. Kakor se da iz tega poročila posneti, je enketa imela zaželjeni uspeh: za vse učne predmete so pripravili pisatelji, da sestavijo slovenske učne knjige. Posebno je pa naglašati, da se je na tej izključno strokovnjaški enketi iz zgolj pedagoških ozirov odobrilo načelo, da naj se vsi predmeti na celgi gimnaziji, oziroma realki in učiteljski, poučujejo v slovenskem jeziku. Akcije za to tudi narodno politično važno zadevo pa ne more pričeti učiteljstvo samo, ampak to bodi častni posel naše višje šolske uprave in slavnega deželnega odbora kranjskega, ki se je z odločno in resno vneto zavzel za izdavanje slovenskih učnih knjig.

— **Drugi koncert gojencev „Glasbene Matice“** bo prihodnjo soboto, dne 31. marca v veliki dvorani „Narodnega doma“ zvečer ob pol osmih s popolnoma drugimi gojenci in novim programom. Vrstile se bodo točke na klavir, violino in flauto s solopjevskimi. Na koncu pa bo interesantna serenada za godala, ki jo bo izvajal goslarški ensemble, broječ 17 članov na violino, violo, čelo in kotrabas. Pričakovati je, da bo tudi koncert enako mnogobrojno obiskan, kakor je bil prvi. Vstop je prost na sedeže in stojšča. Nekateri rezervirani sedeži se dobivajo po 1 K, da senjih posluži ono občinstvo, ki hoče v pokritje stroškov kaj žrtvovati. Dobivajo se v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajni. Spored se dobi istotam brezplačno.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** Prihodnje redno mesečno zborovanje se vrši v četrtek, dne 29. t. m. ob pol 6. uri zvečer na dermatologičnem oddelku deželne bolnišnice. Dnevni red: 1. Naznanila odbora. 2. Demonstracije. — Primarij dr. V. Gregorič. 3. Razgovor o gradbi splošnega javnega sanatorija v Ljubljani. 4. Slučajnosti.

— **Deželnega in gospenjega pomoč. društ. Rdečega križa podružnica za Kranjsko** ima dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade svoj redni občni zbor. Za sklepčnost je treba, da je navzočih najmanj 30 članov.

— **Ljudski tabor** priredi pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ na Binkoštno nedeljo 3. junija v korist družbi sv. Cirila in Metoda na vrtu v „Narodnem domu“. V slučaju slabega vremena 10. junija.

— **Surovinsko društvo čevljarske obrtnevalne zadruga v**

Ljubljani je imelo snoči jako dolgotrajen redni občni zbor. Načelnštvo je imelo preteklo leto 15-rednih sej, a je imelo jako težavno stališče. Nemško časopisje je namreč razvpilo, da je društvo ustavilo plačila, vsled česar so zlasti razne tovarne zahtevale takojšnjo poravnavo računov, kar je društvo, ki ne razpolaga s preobilnimi sredstvi, spravilo v dokaj mučen položaj. Tudi nekateri udje so se odstranili. Vkljub temu ni načelnštvo obupalo, ampak šlo vztrajno svojo težavno pot, da ima zdaj dosti ugodno pozicijo. Naj gledajo udje, da se društvo razširi in da mu bodo pristopali novi člani. Ako se društvo razdruži, bodo prodajalci usnja cene dvigali, kakor bodo hoteli in tako stiskali malega obrtnika. Društvo je vložilo na ministrstvo prošnjo, da bi se uvedla splošna prodaja usnja, kar je drugod dovoljeno, a prošnja je bila odbita. Vložila se je pritožba. Nadzornštvo je našlo vse račune, knjige in kose v redu. Račun za leto 1905. se je odobril. Društvo je imelo koncem leta 1905 67 članov z vplačanini deleži 6700 K. Denarni promet izkazuje prejemkov 25.379 kron 38 v, izdatkov pa 24.716 K 83 v čistega dobička je 517 K 76 v. Gotovine koncem leta 1905 je 662 K 55 v. rezervni sklad pa znaša 869 K 17 v. Revizijo pri društvu je izvršila „Zadruga zveza“ oziroma njen revizor Pelc, ki je našel razne nedostatk. Da bi si društvo nabavilo posojilo, je odgovoril zastopnik „Zadruga zveze“ Rožman, naj le prosijo zanj pri „Zadrugi zvezi“, bodo gotovo dobili. Načelnik društva Marija Oblak je pa povedal, da je društvo posojilo pri imenovani zvezi, a se odgovora ni dobilo. Ko je bil načelnik na to osebno pri Zvezi, se mu je Rožman izgovarjal z „ukancami“, da ne morejo sklicati seje, le da bi stvar zavlčevali. Delujočemu odboru se je priznala remuneracija 200 K, društvenikom se izplača 1 1/2% dividenda. Načelnikom je bil znova izvoljen g. Mat. Oblak, kontrolorjem gosp. Salmič, odbornikom pa gg. Rozman in Medic. Nato so se čule ostre pritožbe proti vednemu naseljevanju tujih prodajalcev čevljev, ki jemljejo domačemu obrtniku kruh in zaslužek.

— **Javna vinska pokašnja v tukajšnji deželni vinski kleti** bo prihodnji četrtek, dne 29. t. m. ob pol 8. do pol 10. ure zvečer. Dospelo je zopet nekaj novih evčkov.

— **Občinske volitve na Viču pri Ljubljani** so pokazale, da več duh sloge po celi občini, da za občin blagor nastopajo edino Vič, Glince in Rožna dolina. Izvoljen je bil za župana g. Oblak Fran z Glince, za podžupana g. Robežnik Ivan z Viča, za svetovalce gg. Pirnat Ivan z Glince, Sojer Franc z Viča, Krajnc Viktor iz Rožne doline, Travn Jakob in Javornik Franc z Glince, za odbornike gg. Podgorelec Martin, Petrovič Jurij, Perme Matej in Mehle Anton z Rožne doline, Marn Jakob, Malavašič Anton, Oblak Matej iz Glince ter Knez Andrej, Lavrič Josip, Novak Fran in Pance Franc z Viča. Namestniki so gg. Zavašnik Ivan, Tome Franc, Pleško Franc in Belič Ivan z Viča; Marn Alojzij, Oblak Josip, Škerl Josip in Boc Anton z Glince ter Jeločnik Mihalj iz Rožne doline.

— **Iz Šiške.** Pri redni seji krajšolskega sveta je dosedajni zaslužni načelnik, gosp. Tone Pogačnik izjavil, da odloži načelnštvo zato, ker župan g. Jakob Burger, ko odbornik kr. šol sveta zavira delovanje tega sploh, zlasti pa zato, ker je župan vključil soglasnemu sklepu odbora preprečil ustanovo skrajno potrebnih dveh paralel. To je čudaka vzdignilo in ga izmodrilo k izjavi: „Jaz pa izstopim“. Odbor je takoj volil načelnikom g. Viljema Maurerja, namestnikom g. Tonea Pogačnika, namesto g. Jak. Burgerja pa gosp. Janeza Jenka. Efekt cele afere je pred vsem v tem ugoden, da se je krajni šolski svet rešil zlikavega odbornika, ter da bo zamogel nadalje nemoteno v slogi delati, kar je z ozirom na šolske razmere v Šiški in gradjenju novega šolskega poslopja, izredne važnosti. Ker župan g. Jak. Burger ni ne v stavbnem odseku za novo šolo in tudi ne v kr. šol. svetu, je upanje opravljeno, da se bodo dela v korist šole in občine gladko in dobro vršila. — Te vrstice naj bodo novo pero v vencu za zasluge (2) župana g. Jak. Burgerja. Sad zori — kmalu pade...

— **Iz seje občinskega odbora v Rudolfovem.** Dne 22. t. m. je bila občinska seja. 1.) Gospod župan je omenjal, da se nahaja v razpravi v državnem zboru izdelana nova volilna reforma, po katerem načrto bo imela dežela kranjska 11 poslancev in sicer mesto Ljubljana 1 in cela dežela 10. Po tem načrtu ne bi imela druga mesta in trgi svojih zastopnikov, ker je dežela razdeljena v same kmečke volilne okraje. Da je taka razdelitev vo-

filcev na Kranjskem neopravičena, je razvidno že iz tega, da so razne druge, posebno pa nemške dežele povsod razdeljene v kmečke in mestne volilne okraje. Gotovo ima meščanstvo, posebno trgovstvo in obrtništvo v mestih popolnoma druge interese, kakor kmečke občine. Z ozirom na to predlaga, da občinski zastop sklone sledečo resolucijo: „Na Kranjskem naj se ustanovijo poleg Ljubljane še dva mestna volilna okraja, v kateri je uvrstiti vsa mesta, trge, industrijalna središča in one druge kraje, ki so sedež c. kr. okrajnemu sodišču, ostalo deželo je razdeliti v 8 kmečkih volilnih okrajev.“ Gosp. Rosman predlaga, da bi se še dodalo, ako ni mogoče doseči razdelitev po mestih, da bi pa trgovci in obrtniki dobili svojega poslanca. — Pri glasovanju se sprejme prej imenovana resolucija z dodatkom g. Rosmana. O prošnji zdravstvenega okrožja za odstop zemljišča za zidanje ženske bolnice je poročal g. dr. Defranceschi, ki je razložil potrebo ženske bolnice v Novem mestu ter poudarjal, kakšno mora biti stavbišče in kako mora biti zgradba postavljena, da bode ugajala vsestranskim potrebam glede zgradbe same, kakor tudi glede bolnikov. Zdravstveni zastop si je ogledal razna stavbišča, ter priporočal kot najbolj ugodno, zemljišče g. dr. Albina Poznika. To zemljišče bi samo na sebi ne zadostovalo, a ker ima pa mestna občina zraven dve parceli, zato zdravstveni zastop prosi, da bi se ti dve parceli odstopili zdravstvenemu okrožju za kupno ceno. S tem bi zemljišče popolnoma zadostovalo svojemu namenu. Nadalje pojasni g. Rosman prasanje glede zidanje bolnice, kakor tudi pod razna druga pojasnila ter predlaga, da mestni zastop sledeče sklene: 1. Mestni zastop ne ugovarja proti temu, da se zida ženska bolnica na posestvu g. dr. Albina Poznika. 2. Mestni zastop odstopi zdravstvenemu okrožju naprošeni parceli za kupno ceno in sicer parcelo gospoda Muhviča in parcelo g. Tomažiča. 3. Mestni zastop naroča županstvu, da pri komisijem ogledu zastopa sklep mestnega odbora. Vse 3 točke so se soglasno sprejele. O poročilu županstva glede potrebne akcije zaradi pospeševanja nove stavbe za stanovanja je občinskemu svetu pisal župan: „Podpisani predlagam, da slavnostni mestni zastop uvažuje dejstvo, da je v Novem mestu pomanjkanje stanovanj, ter da vsled tega marsikateri uradniški, kakor tudi privatne rodbine morajo stanovati izven mestnega ozemlja, da od tega Novo mesto kot tako, nima nobenih koristi, obratno pač sosedne občine — naj sklone sledeče: 1. Mestni zastop je pripravljen podpirati vsako akcijo, ki meri na to, da se zidajo hiše za privatna stanovanja, g. m. 2. Mestni zastop je pripravljen pri novih dvonadstropnih stavbah za dobo davčne prostosti (12 let) nobenih drugih občinskih doklad pobirati, razen gostiščine in vodarine. 3. Izvoli naj se posebni odsek iz treh oseb, kateri ima nalogo, v najkrajšem času stopiti v dogovor z raznimi podjetniki in privatniki v tej zadevi, ter rezultat tega posvetovanja predložiti mestnemu zastopstvu. Rudolfovo, 22. marca 1906. S. plem. Sladovič, l. r. župan.“ — Gospod župan utemeljuje svoj predlog iz gospodarskega stališča ter poudarja potrebo novih stavb z ozirom na to, da je zopet nastopilo pomanjkanje stanovanj. Vzroki tega so, da so v mestu stavbišča predraga, zaradi tega je potreba posredovanja mestnega odbora, da se cene stavbišč uredijo, kakor tudi, da se na prostorih, kjer bi morale nove stavbe stati, tudi uredijo ulice. Zaradi teh pomanjkljivosti se zidajo hiše izven mestnega ozemlja in so uradniki primorani na ta način se seliti iz mesta, s tem pa trpi mestna občina v g. m. oziru. Nadalje poudarja, da tudi druge mestne občine dajejo raznim podjetjem olajšave ter upa, da bi mestni zastop njegov predlog sprejel, ter s tem pospešil zidanje novih stavb. Na to da g. županov namestnik na glasovanje vse tri predloge, kateri so bili soglasno sprejeti. Na predlog g. dr. Defranceschija se v za to posebni odsek izvoli mestno starištvu. Pri razpravi o slučajnostih je g. Rosman naznanil, da so na tukajšnjem kolonizacijskem mestu in zdravstvenemu okrožju, na kar so vsi gg. odborniki v znak sožalja ostali raz sedeže.

— **Iz Mokronoga** se nam piše: V nedeljo popoldan spravili smo k večjemu počitku tukajšnjega trgovca

g. Jerneja Sbila, ki je nenadoma izgubil iz naše sredine. Zapustil je ženo in šestero nepreskrbljenih otročkov. Udeležba pri sprejdu je bila ogromna. Pokojnik je bil jako priljubljen ne samo kot trgovec temveč tudi v privatnem življenju, ker je vedno imel zdrav in vesel humor. Naj počiva blaga duša v miru!

— **Otrok zaigral.** Včeraj je pogorel v Trebnjem hlev Franca Krželja. Zaigral je otrok, ki se je igral z ognjem.

— **Novi živinski sejmi.** V Srednji vasi pri Kočevju sta ustanovljena dva nova živinska sejma in sicer na 5. aprila in 1. junija.

— **Iz cerkve nas podijo!** Iz Knežaka so nam piše: Kako zagriženo so kneški klerikanci in kako nizkotnega orožja se poslužujejo v dosednjem svojih grdih namenov, nam priča sledeči dogodek: V kneški župni cerkvi sta pred oltarjem dva stola, kamor navadno zahaja učiteljsko osebo in nadučiteljeva soproga. Zadnji čas pa, odkar se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem obravnava kneške afare, so kneški bisagari eno pogruntali. V stole pred oltar so začeli pošiljati obsojence, ter nas tako indirektno hoteli poditi iz cerkve. Hodili so toliko časa v stol pred oltar, da so nadučiteljevo soprogo iz njega pregnali. A to jim še ni bilo dosti. Pregnati hočejo iz cerkve tukajšnje gospodične učiteljice (razen ene seveda) in učitelja. V ta namen so zadnje nedeljo poslali zopet diko kneških klerikalcev v stol pred oltar. A to pot niso dosegli svojega zaželjenega namena. Ne vemo sicer, ali se godi to na povleje gospoda župnika ali ima v kneški cerkvi toliko oblasti mežnar Milč sam. Vsekakor se pa to ne godi brez vednosti tukajšnjih dušnih pastirjev. Gospod mežnar Milč se je celo nekoč izrazil, da bo učitelju g. Fegicu dal, kadar bo zopet prišel v cerkev, eno „broco“. To se pa do sedaj še ni zgodilo. Milč ima skoraj gotovo premalo poguma ali pa prekratke krake. Tako surovi so kneški klerikanci! Zares jako vzbudljiva in vabljiva so vaša načela! Torej sedaj se v cerkev ne bomo smeli? No, s tem nam ne bodejte prav nič škodovali. Vsekakor pa je zelo značilno, da nas na tako nesramen način podite iz cerkve. Odločno zahtevamo pojasnila, na čigavo povleje se gode v kneški cerkvi take budalosti. Prizadeti.

— **Občinski odbor v Ilirski Bistrici** je sklenil v seji 21. t. m. odposlati na pristojno mesto petico, da bi Bistrica volila s trgi in mesti in za pridobitev dveh mestnih Kranjskih poslancev.

— **Umrl** je v soboto, dne 24. t. m. v Bolcanu mengiški poštar, gosp. Bernard Degischer, star 60 let. Pokojnik je bil splošno priljubljen in spoštovan zaradi svoje izredne prijaznosti. Degischer je bil ustanovitelj mengiške godbe, kateri je bil dirigent do leta 1891., ko je bil pozvan v Bolcan, da prevzame vodstvo trgovine trdke Andr. Degischer, pri kateri je ostal do smrti. V znak hvaležnosti je poskrbelo godbeno društvo, da bo v soboto 31. t. m. ob 8. uri zjutraj za pokojnika v tukajšnji farni cerkvi slovesno opravilo, pri katerem bo tudi godba sodelovala.

— **Požar** je uničil 18. t. m. v Štranjah pri Razdrtem Pavlinovo hišo. Škode je 5000 K. — Pri Kamni gorici je pogorela žaga Franca Drola. Škode je 700 K. — V Podborštu občine Mlaka pri Kamniku je pogorela bajta kočarja Franca Steleta do tal. Škode je 900 K. Zaigral je 24letni delavec Ivan Goste, ker mu njegova stara mati ni hotela dati desetice, da bi si šel kupit žganja. Goste se je sam javil pri orožništvu v Kamniku.

— **Slovenski napisi pri c. kr. pošti v Ptuj.** V prostornih ptujске pošte so bili do nedavnega časa sami pravilni nemško-slovenski napisi. Uvideli pa so menda nujno potrebo dva pravilna slovenska napisa popraviti ter ju nadomestiti z naslednjimi: „poštne Izplačevanje hranilnice in poštne nakaznice“, v poštne Vplačevanje hranilnice in poštne nakaznice“. Vprašamo: Ali je to slovensčina poštnega oskrbnika ali dveh ondi poslujohih slovenskih poštneih uradnikov?

— **Vlom.** V Celju je vlomil v hotel pri Pošti 26letni delavec Mihael Rozman iz Save in odnesel 160 K. Aretirali so ga z nekim Mihaelom Lednikom, s katerim sta se potikala po vlovu pri raznih gostilnah, dasi sta bila sicer brez vsakega denarja.

— **Tvornico pletenin** ustanovita pri Sv. Antonu v Slov. goricah na Štajerskem dva Čeha. Delovati bo začela tvornica meseca julija.

— **Pri kolekturi ogoljufani organist.** Organist Franc Sok iz Zavrč pri Ptuj je naprosil viničarja Nikolaja Ahačiča iz Korenjaka, naj pobere pri navadnih kolekturi zanj vino pri kmetih. Ahačič je to storil, ko je pa Soku dajal vino, nalil je 56 litrov vode vanj, ker je ravno toliko vina zase obdržal. Da Sok ni mogel biti s takim ravnanjem zadovoljen, je

umevno, zato je tožil Ahačiča, ki bo sedel 10 tednov za spreminjanje vode v vino.

— **Tatinski vojaški begun.** Dragonec Leopold Keržič iz Dolnje Nove vasi pri Slovenji Bistrici je ušel od vojakov in bil zaradi tega kaznovan z zapornim več mesecev. Ko je kazen v Mariboru presedel, se mu ni ljubilo iti k svojemu polku v Dunajsko Novo mesto, ampak je ukradel v Mariboru konjsko opravo, hektoliter koruze ter izvršil vlom v Pulskavi. Keržič se zdaj že spet pod ključem. Vojak je od leta 1895., a še ni odslužil svojih treh let službe, ker je vedno zaprt zaradi različnih deliktov.

— **Nadebuden mladenič.** Andrej Ferjančič iz Koritnice pri Grahovem na Goriškem je bil zaradi pretepa obsojen v zapor. Predno je pa to kazen nastopil, se je že šepel vnovič v neki gostilni, razbijal kozarce, steklenice in šipe in ko je gostilničar posegel vmes, zasadel mu je nož v telo, da ga je nevarno ranil. Pri aretaciji se je ustavljal orožnikom. Ker je Ferjančič še čisto mlad, bo na polju pretepa in razbijanja dosegel še lahko veliko kariero.

— **Roparji.** Pet fakinov je predvčerajšnjim napadlo v Trstu 36letnega kurjača Abdul Maasa iz Carigrada in mu vzeli 40 srebrnih goldinarjev. Prihiteli redarji so dva napadalca aretivali, trije so pa ušli.

— **Slovenec — minister.** Kakor se v Avstriji prezirajo zmognosti Slovencev, tako jih vedo ceniti tuje države. Inženir Ferdo Lupša, doma iz Štajerske, je kot strokovnjak preiskoval siamske dežele v doslej neznano notranjost in pripravila o svojih uspehih obširno delo. Za sijajne uspehe, katere je dosegel, je dobil od siamskega kralja velik del zemlje v posest. Najnovejša vesti pa poročajo, da je imenovan poljedelskim ministrom v kraljestvu Siam.

— **Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu** nam razkazuje ta teden ponosno madjarsko prestolnico Budapešto, z njenimi monumentalnimi zgradbami, kakor državna zbornica, kraljevi grad v Budi, razne banke in muzeji. Bajnokrasen je Margaretni otok sredi Donave in takozvani mestni log. V okolici so z vilami obsejani hribi, kakor Bloks, Svabska in Rožna gora, s katerih je impozanten pogled na mesto in nepregledno donavsko ravan. — Prihodnji teden se razstavi francoska Švica.

— **Panorama kosmorama na Dvornem trgu** pod „Narodno kavarno“ nas vodi ta teden po južnoameriški državi Argentiniji. Poleg mnogih prirodnih lepot se nam kaže zlasti glavno mesto Buenos Aires, ki se odlikuje po mnogih cerkvah in veliko kipih, zlasti na pokopališču. Serijo je priporočati v vsakem oziru, saj so tudi slike izredno lepe in čiste. Prihodnji teden tirolska mesta.

— **Nasilen kovač.** Včeraj je pripeljal kovač Matevž Fabjan iz Brutte pri Pazinu v Ljubljano 14 oseb, s katerimi je hotel odpotovati k agentu Zwillchenburtu v Bazel, ki bi jih od tam poslal v Ameriko. Ko ga je na južnem kolodvoru službojuči nadstražnik Nikolaj Večerin v stražnici legitimiral, se je Fabjan spustil v njega in ga je mogel šele s pomočjo treh železničarjev ukrotiti in odpeljati v zapor. Fabjan bi bil dobil od Zwillchenbarta 160 K, ako bi mu bil pripeljal tja vseh 14 potnikov. Pri sebi je imel 1769 K denarja. Oddali so ga c. kr. deželniemu sodišču, kjer se bode moral zagovarjati poleg subagenture tudi zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

— **Z zaprtim nožem** je včeraj na Ambroževem trgu lahko telesno poškodoval neki ključarski pomočnik svojega tovariša Antona Keteja. V neki gostilni se je bil med njima vnel prepir, in ko ju je gostilničar potolažil in spravil iz gostilne, se ključar ni mogel vzdržati in se je nad Ketejem na ulici maščeval.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 200 Hrvatov, 40 Črnogorcev, 10 Ogrov in 20 Slovencev, nazaj pa je prišlo 90 Hrvatov in Slovencev. V Heb se je odpeljalo 100, v Gospo sveto pa 90 Hrvatov. Na Dunaj se je peljalo 100 laških zidarjev, v Buks 27, v Budimpešto 100, v Ljubljani jih je pa ostalo 70.

— **Jugoslovanske vesti.** Čitalnica in klub „Slovenski Jug“ v Belgradu. V nedeljo se je v Belgradu svedčano otvorila čitalnica „Slovenski Jug“, ki so jo osnovali srbski boritelji za jugoslovansko idejo z namenom, da bi ustvarili s tem v Belgradu ognjišče, od koder naj bi se širila ideja bratstva in edinstva ne vse strani jugoslovanskih dežel. Čitalnica ima razporejenih 125 listov, od katerih jih je 108 jugoslovanskih. Izmed jugoslovanskih listov jih je 55 srbskih, 23 bolgarskih, 18 hrvatskih in 12 slovenskih. Čitalnica se nahaja v hiši Riste Milenkovića,

Knez Mihajlova ulica št. 8. Članarina je določena na 50 par mesečno. Djakom na vseučilišču in na trgovski akademiji je vstop v čitalnico prost. Istočasno s čitalnico se je osnoval tudi klub „Slovenski Jug“, ki si je nadel nalogo, z vsemi silami delovati za kulturno edinstvo jugoslovanskih narodov. Iz klubovega programa navajamo točko, tičejo se nas Slovencev. „Z ozirom na naše najsevernejše brate Slovence se bo klub „Slovenski Jug“ moralno zavzemal za vse njihove zahteve, podpirajoč jih v borbi proti Nemcem. Zlasti jih bo klub podpiral v njihovih upravičenih, kulturnoprosvetnih težnjah glede snovanja ljudskih in srednjih šol in glede ustanovitve slovenskega vseučilišča.“ Član kluba je lahko vsak Jugoslovani, ki plačuje članarino mesečno 1 dinar. V proslavo otvoritve čitalnice in kluba se je v nedeljo popoldne priredil v hotelu „Kolarac“ jugoslovanski koncert, na čigar sporedu so bile zgolj jugoslovanske točke. Pripriditvi je sodelovalo „Belgradsko pevsko društvo“. Na sporedu sta bili tudi dve slovenski narodni pesmi v harmonizaciji M. Hubada. — Želimo iskreno, da bi čitalnica in klub „Slovenski Jug“ se razvijala in rastla v prosep skupne naše narodne strani, razširjajoč idejo bratstva in edinstva med jugoslovanskimi plemeni.

— **Jugoslovanski almanah.** Povodom 1. jugoslovanske umetniške razstave bi se imel izdati jugoslovanski almanah, v katerem bi bili natisnjeni prispevki pisateljev in pesnikov vseh štirih jugoslovanskih plemen in reproducirane vse boljše slike, ki so bile izložene na razstavi. Za ta almanah se je svoječasno mnogo pisalo in agitiralo, a pretekli so meseci, potekla so leta — almanaha ni bilo od nikoder. Kakor nam sedaj poročajo iz Belgrada, se je per tot discriminam rerum definitivno opustila misel izdati jugoslovanski almanah. Poslane rokopise ima v rokah g. dr. Miloje Vasić, čuvar „Narodnega Muzeja“ v Belgradu.

— **Političen proces.** V četrtek 29. t. m. bo pred sodiščem v Zagrebu glavna razprava proti bivšemu odgovornemu uredniku „Pokreta“ g. Večeslavu Wilderju, ki ga toži državno pravdnštvo radi hudodelstva motenja javnega mira. Ker je na Hrvatskem porota izza Khuenovih časov odpravljena, pride Wilder pred senat, čigar predsednik bo znani Alkovič, ki je nedavno uredniku „Slobodne reči“ Batu rekel, da mu ni treba zagovornika, ker bo tako ali tako obsojen. In res je bil Bat nato obsojen na 8 mesecev težke ječe. Pred takšno sodišče priti, pač znači toliko, kakor biti obsojen. Radi važnosti te razprave bodo urednika Wilderja branili trije odvetniki.

— **25letnica srbskega umetnika.** Jutri, v sredo 28. marca slavi režiser srbskega narodnega gledališča v Belgradu in znani srbski umetnik Ilija Stanojević 25letnico svojega umetniškega delovanja. Tem povodom bo v gledališču slavnostna predstava. Igrala se bo Sremčeva „Jokova Slava“.

— **Bivši ministrski predsednik Gjorgjević zopet obsojen.** Dr. Vladan Gjorgjević, bivši ministrski predsednik srbski pod kraljem Aleksandrom, ki je spisal knjigo „Kraj jedne dinastije“, je bil pretekli petek pred sodiščem v Belgradu obsojen na 1 mesec zavora, ker je v imenovanju knjigi očital vodji narodne stranke Ribareu, da je kot odvetnik zahteval od neke stranke dvakratno plačilo.

— **Najnovejša novice.** — Katoliški sulferajn je imel v nedeljo slavnostno zborovanje z občinim zborom. Zborovanje sta pozdravila brzojavno nadvojvoda Fran Ferdinand in Ferdinand Karl, dve nadvojvodini, skoraj vsi ministri z baronom Gautschem vred. Papježev blagoslov se je menda na potu zakasnil.

— **Vsled bede** so sklenile na Dunaju sestre Karlota, Kati in Berta Hoss gladu umreti. Ko so vlomili v stanovanje, bile so že vse tri brez zavestne. Odpeljali so jih v opazovalnico.

— **Pozna zima.** V južni Nemčiji, kjer je sadno drevje že cvetelo, je zapadel visok sneg, a temperatura je padla na 5 stop. pod ničlo. V severni in srednji Španiji je naneslo po nekaj za tri metre snega, da so vsi vlaki v njem običali. Potniki so bili skoraj dva dni na planem brez hrane.

— **Državna zveza avstrijskih zdravnikov** se je ustanovila v nedeljo na Dunaju.

— **Osleparjeni škof.** Stari škof Bubic v Košicah na Ogrskem je razprodal razne starinske dragocenosti po posredovanju svojega privatnega tajnika Hajnoczija za slepe cene. Sodišče je sedaj zaprlo Hajnoczija, ki je priznal, da je dobil od starinarjev za posredovanje v kupčiji

65.000 K, vrhutega pa je škofu poveril 16.000 K kupnine.

— **Morileci carigradskega prefekta Redvan** paše so štirje kurdske delavci, ki sta jih najela brata, sultanov višji dvorni činovnik Abdulrazak-beg in divizijski general Ali Šamil paša.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. marca. V današnji seji poslanske zbornice sta Stein in Wolf nujno predlagala, naj se izloči Gališka iz Cislitvanske in naj se ji da samostojnost. Zahtevala sta, naj vlada izdela dotični zakon in naj se ta zakon reši obenem z volilno reformo. Predlog sta utemeljevala Stein in Wolf. Prvi je naravnost povedal, da je združenje avstrijskih Nemcev pod Hohenzollernci vsenemški ideal. Ministrski predsednik Gautsch je dejal, da je čudno, da gališki poslanci sami tega ne zahtevajo, kar hočejo Vsenemci in je izjavil, da bo vlada varovala edinstvo države in da na noben način ne predloži zahtevanega zakona. Za Gautschem je govoril Sternberg, zdaj govori Schönerer. Ko je Sternberg začel govoriti, so vsi poljski poslanci zapustili dvorano. Kot govorniki so še oglašali grof Dzieduszycki, grof Stürgkh in dr. Kra-mař.

Dunaj 27. marca. Razprava o Steinovem in Wolfvem predlogu bo trajala danes najbrže vso sejo. Predsedstvo dela na to, da bi bil še v današnji seji izvoljen odsek za volilno reformo. Predsednik tega odseka bo krščanski socialec Leopold Steiner.

Dunaj 27. marca. Ogrski ministri in hrvatski ban so imeli danes dolgo posvetovanje, po tem so bili vsak posebej v avdijenci pri cesarju. Ob 1. uri se je začel skupni ministrski svet. Vsa politična javnost pričakuje z napeto pozornostjo izid teh posvetovanj.

Dunaj 27. marca. Soproga nadvojvode Otona, nadvojvodinja Marija Jožefa, je bila danes zjutraj v sanatoriju Löw operirana na slepiču.

Dunaj 27. marca. Soproga profesorja dr. Beera, ki je bil zaradi nepravilnih dejanj obsojen, in bi moral danes nastopiti svojo kazn, se je davi ustrelila.

Bukarešt 27. marca. Snoči so bili tukaj velikanski izgredi. Med dijaštvom in med vojaštvom je prišlo do krvavega boja. Povod je bil dobrodelen koncert v narodnem gledališču. Koncert je obsegal le točke v francoskem jeziku. Zato so dijaki demonstrirali in so poskušali koncert preprečiti. Prišlo je vojaštvo, najprej infanterija, potem kavalerija. Dijaki so vojaštvo bombardirali s kamni. Vojaštvo je nato streljalo najprej s slepimi patronami, potem z nabitimi. Dve osebi sta bili ustreljeni, ranjenih pa nad 300. Aretovanih je kakih sto oseb.

Berlin 27. marca. Vsa za letos namenjena potovanja cesarja Viljema so odpovedana.

V pojasnilo.

Ker vzbujajo oznanila, ki jih gospod **Oton Seydl** objavlja po časopisih in drugod, mnenje, kakor da bi bil imenovan zobozdravnik, obvešča podpisano društvo zdravnikov p. n. občinstvo, da gospod **Oton Seydl** ni ne zobozdravnik, niti nima zobotehniške koncesije v Ljubljani.

1103—2

Društvo zdravnikov na Kranjskem.

strjeno in tekoče
Sergio glicerini
mijola
napravlja kožo
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 26. marca 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta . . .	99.50	99.70
4 1/2% srebrna renta . . .	99.50	99.70
4 1/2% avstr. krona renta . .	99.60	99.80
4 1/2% zлата . . .	117.55	117.75
4 1/2% ogrska krona renta . .	93.75	93.95
4 1/2% zлата . . .	112.10	112.30
4 1/2% posojilo dež. Kranjske .	99.50	101.65
4 1/2% posojilo mesta Spljet .	100.65	101.10
4 1/2% Zadar . . .	100.10	100.10
4 1/2% bos. herc. železniško .	100.25	101.20
4 1/2% posojilo 1902 . . .	100.10	100.10
4 1/2% češka dež. banka k. e. .	100.05	100.25
4 1/2% zlat. pisma gal. dež. .	100.25	101.25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . . .	106.10	107.10
4 1/2% zlat. pisma lunerst. .	100.50	101.50
4 1/2% zlat. pisma ogr. centr. .	100.10	100.50
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. .	100.10	100.50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. r. . .	99.50	100.50
4 1/2% obl. češke ind. banke .	100.50	101.50
4 1/2% prior. lok. želez. Trst .	99.90	100.10
4 1/2% prior. dolbenjskih žel. .	99.50	100.10
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2% .	315.50	317.50
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. .	99.95	100.95

Srečke.	194.25	196.25
od l. 1860% . . .	285.50	287.50
od l. 1864 . . .	158.20	160.20
izisk. . .	287.75	297.75
zem. kred. l. emisije . . .	291.10	300.10
ogr. . .	263.10	268.10
ogr. . .	100.10	108.10
ogr. . .	153.50	154.50
ogr. . .	22.50	24.50
Basilijska . . .	472.10	482.10
Kreditne . . .	78.10	84.10
loznoške . . .	91.10	97.10
Krakovski . . .	61.10	64.10
Ljubljanski . . .	49.75	51.75
Avstr. rdeč. križa . . .	30.50	32.50
Ogr . . .	54.10	59.10
Rudolfove . . .	71.10	76.10
Saltburške . . .	526.10	535.50
Dunajske kom. . .		

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 27. marca 1906.

Termin.	za 100 kg	K
Pšenica za april . . .	100	16.36
oktober . . .	100	16.32
Rž . . .	100	13.52
april . . .	100	13.30
oktober . . .	100	13.30
Koruza . . .	100	13.32
maj . . .	100	13.52
oktober . . .	100	15.56
Oves . . .	100	12.44
april . . .	100	12.44
oktober . . .	100	12.44

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306.2. Srednji zrčni tlak 736.6 mm.

Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 <i>mmHg</i> .					
Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
26.	9. zv.	730.4	3.3	sr. sv. zahod	oblačno
27.	7. zj.	726.6	1.1	sl. jug	dež
2.	2. pop.	725.3	8.7	sl. jug	pol. oblak.
Srednja večerajšna temperatura: 4.5°, normalne: 5.6° — Padavina v mm 6.0					

Srednja večerajšnja temperatura: 4.5°, normale: 5.6° — Padavina v mm 6.0

Zahvala.

Za premnoge ljubezne dokaze sočutja med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljene soproga, dobrega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Josipa Jarca

veleposestnika, oskrbnika „Ljudske posesti“ in „Ljudske posesti“ itd.

ki so nam došli od vseh strani, izkramo s tem najprisknejšo zahvalo. Osobito nam je dolžnost se zahvaliti za trudopolno zdravniško pomoč gg. vladnemu svetniku dr. Franu Zupanecu in dr. Juliju Schusterju iz Ljubljane, za častno spremstvo gg. županu ljubljanskega Ivanu Hribarju, dr. Ernestu Kramerju in ravnatelju papirnice gosp. Karlu Kieslingu in drugemu tovarniškemu osebju iz Medvoda in Gorican, gosp. postajenačelniku Janko Pečarju in njegovemu osebju, častiti duhovščini, posebno še pred g. kanoniku dr. Karlinu za duhovno spremstvo in vsem drugim, ki so tako mnogobrojno spremljali rajnega na zadnji poti. Dalje bodi izrečena srčna zahvala gg. gospodom pevcem za ganljive žalostinke, učiteljskemu osebju iz Preske za spremstvo s šolskimi otroci, slavnemu gasilnemu društvu iz Pirnič, občinskemu odboru iz Medvoda ter kat. delavskemu in izobraževalnemu društvu iz Preske. Istotaka zahvala bodi še vsem cenj. darovateljem prekrasnih vencev, kakor tudi slav. šentpeterski podružnici sv. Cirila in Metoda.

Žalujoci ostali.

V Medvoda, 24. marca 1906.

Zahvala.

Potrjim globoke žalosti zaradi nenadomestno izgube našega iskreno ljubljene očeta, oziroma tasta in starega očeta, preblagorodnega gospoda

Viktorja Jermanna

graščaka

nam je samo tem potom omogočeno vsem ljubim prijateljem in znancem za vsa tolažila sožalje kakor tudi za časteče mnogoštevilno spremstvo na poslednje počivališče in za lepe darovane vence, osobito prostovoljnemu gasilnemu društvu v Begunjah, izrekatij najvdane so in najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, 26. marca 1906.

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sožalja ob smrti moje nepozabne matere

Terezije Pakiž roj. Knaus

izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo zlasti onim, ki so v dolgi bolezni tolažili blago rajno in jej lajšali trpljenje, onim, ki so prihiteli od blizu in daleč izkazati rajnici zadnjo čast ter onim, ki so položili vence na njeno krsto, ali kakorkoli izrazili svoje sočutje. Posebno pa zahvalim gg. pevce za tužne žalostinke.

Naj vsem Bog povrne!

Sin Karel

za žalujoci ostale.

Podgora pri Sodražici, dne

26. sčusa 1906.

Zahvala.

Odbor podpisanega gasilnega društva si šteje v prijetno dolžnost, da izreče najtoplejšo zahvalo slavnemu Glavni slovenski branilnici in posojilnici ljubljanski za velikodušen dar, katerega je blagovolila nakloniti društvu povodom veselice prirejene v namen, da se dohodek iste porabi v poplačilo gasilnega orodja.

Priporočuje se nadalje Vaši naklonjenosti kličemo Vam krepki „Na pomoč!“

Prostovoljno gasilno društvo Dobrčeva.

Zahvala.

Odbor podpisanega gasilnega društva si šteje v prijetno dolžnost, da izreče najtoplejšo zahvalo slavnemu Glavni slovenski branilnici in posojilnici ljubljanski za velikodušen dar, katerega je blagovolila nakloniti društvu povodom veselice prirejene v namen, da se dohodek iste porabi v poplačilo gasilnega orodja.

Prostovoljno gasilno društvo Dobrčeva.

Takoj se odda dobro vpeljana

pekarija.

Poizve se v Kolodvorskih ulicah

št. 29 od 6. — 7. zvečer.

1121—1

Sir za delavce

lepe kakovosti in čiste slasti dobavlja ceno v vsaki kakovosti in sicer polnomastno, 1/2 mastno, polmastno in manj mastno blago.

Menis & Scherbaum v Mariboru.

Prvi avstro-ogrski izvoz sira.

P. n.

Vsled prenehanja starodavne gostilne „Pri lovcu“ na vogalu Rimske in Tržaške ceste, kamor se našel nanovo ustanovljena lekarna, točila bodem od danes naprej v moji gostilni na **Tržaški cesti šte. 4**, to je v neposredni bližini prenehajoče restavracije, svetovnoznano najfinejše

Reininghausovo marčno pivo

vedno sveže v sodčih in steklenicah v gostilni, kakor tudi čez ulico. — Velecenjene stranke in mojem okolišu prosim to naznanje vzeti, ter se priporočam

z velespoštovanjem

Ivana Tonich

gostilna in špecerijška trgovina

Tržaška cesta šte. 4.

1113—2

Več gospodov

se sprejme na dobro domačo hrano za ceno 7 K na teden ali 30 K na mesec. Ravno tam se oddaste tudi 2 čisti in snažni postelji po 6 K na mesec.

Rožne ulice 27, pritličje, desno.

Novo! Otvorjeno! Novo!

Svetovnoznana tvrdka

F. M. NETSCHEK

c. kr. dvo ni dobavitelj

v Ljubljani

Resljeva cesta št. 3

Sv. Petra cesta št. 37

pri

Veliki tovarni

otvori

1095—2

v torek, dne 27. marca

novu urejeno

velikansko založo

najfinejših narejenih

oblek za dame, gospode, de-

klice in dečke

Jamči se, da stoji to podjetje na najsolidnejši podlagi, in je vzrok moj h

izredno nizkih cen le moj veli-

kanski promet.

Torej vsakdo od danes naprej le k

Veliki tovarni.

Naročila po meri izgotavljam

fino, točno in trpežno.

Novo! Otvorjeno! Novo!

Ustanovljen leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 5
Telefon št. 154

Pozor! Trgovci!

Prej 140 sedaj 150 kosov

finega peciva

samo za 2 K razpošilja po povzetju

EMIL BRANDT

tovarna sladšič v Kranju.

Večja naročila še ceneje

Prodajalka

izurjena v trgovini papirne stroke ter

1 vajenec za trgovino in

1 vajenec za tiskarno

se takoj sprejmejo pri tvrdki

FR. IGLIČ na Mestnem trgu.

1125—1

Sprejme se takoj

notarski kandidat

eventualno 1047 3

notarski uradnik

ki zna zanesljivo poizvedovati v zem-

ljski knjigi.

C. kr. notarijat v Mokronogu.

Knjižna novost!

A. Škerce:

Mučeniki.

Slike iz naše protireformacije.

Cena: broš. z izvorno risbo na naslovni strani 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h, po pošti 20 h več

Ta najnovejša Škerceva pesniška knjiga obsega petdeset epskih pesnitev iz zgodovine slovenske protireformacije. Reakcija zoper protestantizem se je bila začela že za Trubarja. Ko pa je zasedel ljubljansko škofijsko stolico Tomaž Hren, so se začeli hudi časi za slovenske protestante. To reakcijo nam slika Škerce v plastičnih epskih pesnitvah na podlagi zgodovine in v njenem duhu. Vsak izobražen Slovenec se mora zanimati za zgodovino svojega naroda, torej tudi za slov. protestante, ki so po dolgem upiranju podlegli kot pravi mučeniki za svoje prepričanje, tako, da jim mora izkazovati svoje simpatije in spoštovanje vsak napreden Slovenec

Knjiga je izšla v založbi

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selztal, Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Zeneva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Prago direktni voz 1. in II. razr.). Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz 1. in II. razr.). — **Proga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 4. uri 5 m pop. istotaka. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Priloh v Ljubljano juž. kol. Proga na Trbiž.** Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direkt. voz 1. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Aussee, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz 1. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Hebr, Marijine vane, Plzen Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovice, Plzna Marijinih varov, Hebr, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotaka. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in v oktobru. — **Priloh v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamrzne in obkrajnje

izrečane vrednostne papirje in vnovčujoče zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje prodajno na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

vojaške ženitninske kavelje.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne voga do dne vzigaja.

Promet s čeki in nekaznicami.